

Beleidsplan Meerbegaafdheid

16-7-2019

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Theorie meer- en hoogbegaafdheid.....	4
2. Huidige werkwijze en gerealiseerde doelstellingen	7
2.1 Signaleringsinstrument SIDI	7
2.2 Compacten, verrijken, versnellen in de klas.....	7
2.4. Aanbod in de RT-extra	8
2.5 Materialen en methodes	9
2.6 Professionaliteit leerkrachten	9
2.7 Gerealiseerde doelstellingen.....	10
3. Doelstellingen en resultaatverwachting.....	11
3.1 Doelstellingen subsidie ZOUT voorbereidingsfase	11
3.2 Nulmeting.....	12
3.3 Resultaatverwachting.....	13
4. Financiën	14

Inleiding

De Ladder is een basisschool in Maarn op de Utrechtse Heuvelrug. Er zitten ongeveer 200 leerlingen op school, verdeeld over 9 groepen. Er zitten voornamelijk leerlingen zonder leerling gewicht op school. Als gekeken wordt naar het uitstroomprofiel richting voortgezet onderwijs, in de afgelopen drie jaar, gaat gemiddeld 65% van de leerlingen naar Havo of hoger.

De Ladder is een oecumenische basisschool waar het kind centraal staat. Vanuit de visie **stap voor stap de wereld in**, begeleiden wij onze leerlingen tot zelfstandige, ondernemende kinderen die de ruimte krijgen om zich optimaal te ontwikkelen. Samenwerken en zelfverantwoordelijkheid zijn hierbij belangrijke kernwaarden. De missie van De Ladder is het verzorgen van *goed onderwijs in een veilige omgeving*. Wij vinden deze missie geslaagd wanneer we zien dat onze leerlingen met plezier naar school gaan, zich veilig voelen, zelfvertrouwen hebben en over de basisvaardigheden beschikken die nodig zijn in de 21^e eeuw.

Meerbegaafde leerlingen

Op 1 augustus 2014 is de Wet passend onderwijs in werking getreden. De wet is gemaakt om ervoor te zorgen dat alle kinderen goed onderwijs krijgen. Ook de meer- en hoogbegaafde kinderen die extra ondersteuning nodig hebben aan de bovenkant. De Ladder spreekt in dit beleidsplan over meerbegaafde leerlingen. Hiermee worden ook de hoogbegaafde leerlingen bedoeld. Door de Wet passend onderwijs kunnen zoveel mogelijk kinderen naar een reguliere basisschool.

Dit beleidsplan beschrijft de activiteiten en projecten die De Ladder al doet voor de meerbegaafde leerlingen. Daarnaast staan de doelstellingen van de nieuw te ontwikkelen plannen beschreven. Deze zijn gericht op inclusief denken en leveren een bijdrage leveren aan 'Samen op school'. De Ladder is de enige school die valt onder het schoolbestuur Vereniging Oecumenisch Onderwijs in Maarn. Wij werken daarbij samen met het samenwerkingsverband in dit projectvoorstel. Belangrijk uitgangspunt is dat De Ladder de meerbegaafde leerlingen in het eigen dorp Maarn een programma kan bieden, waarbij het niet (meer) nodig zal zijn dat leerlingen naar Plusklasonderwijs moeten uitwijken buiten het dorp. In het beleidsplan is nadrukkelijk aandacht besteed wat er zowel in de klas gedaan wordt voor de meerbegaafde leerlingen als daarbuiten. Er is de afgelopen drie schooljaren door De Ladder geïnvesteerd in de professionaliteit van de leerkracht. Dit plan is gericht op het verder ontwikkelen van het ingezette beleid waardoor het bijdraagt aan inclusiever onderwijs.

Leeswijzer

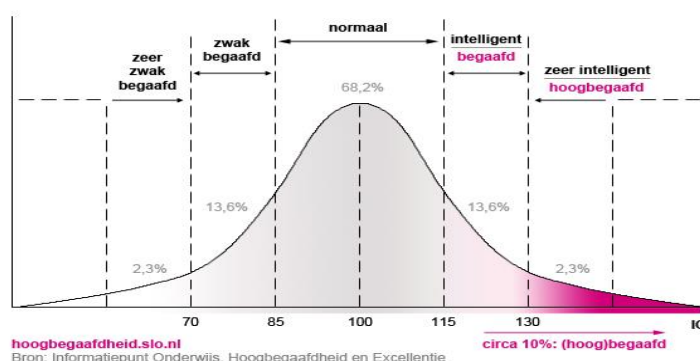
In het eerste hoofdstuk is de theorie rondom meerbegaafdheid wat die op De Ladder gebruikt wordt uitgewerkt. In het tweede hoofdstuk wordt de huidige werkwijze beschreven op welke wijze er gewerkt wordt met meerbegaafde leerlingen. Zowel het aanbod wat in de klas wordt gegeven als het aanbod buiten de klas wordt beschreven. In het derde hoofdstuk is de organisatie van de aanpak voor meerbegaafde leerlingen beschreven welke taken en bevoegdheden de verschillende personen hebben die met deze groep leerlingen werkt en over welke materialen De Ladder beschikt.

In het vierde hoofdstuk wordt ingegaan op de doelstellingen van dit plan voor de komende jaren, de resultaatverwachting en de samenwerking met andere scholen. Ten slotte wordt in het laatste hoofdstuk afgesloten met de financiën die gemoeid gaan met dit beleidsplan. Hierin is de begroting opgenomen waaruit blijkt welke middelen nodig zijn van het samenwerkingsverband, het eigen bestuur. Het project wordt (tussentijds) geëvalueerd, zodat het resultaat duidelijk is.

Lianne van den Essenburg, directeur-bestuurder De Ladder

1. Theorie meer- en hoogbegaafdheid

Er zijn veel termen die gebruikt worden om deze groep leerlingen aan te duiden die een bovengemiddelde intelligentie hebben. Voorbeelden hiervan zijn plusklasleerlingen, slimme kinderen en intelligente leerlingen. De Ladder spreekt over meerbegaafde leerlingen. Hiermee bedoelen we de meer- en hoogbegaafde leerlingen. In dit beleidsplan zal er dan ook gesproken worden met de term meerbegaafde leerlingen. Ongeveer 10% van de kinderen is meer- en hoogbegaafd volgens de normaalverdeling van IQ scores. Dan spreek je van een IQ vanaf ongeveer 120 of hoger. Vanaf een IQ van 130 spreek je van hoogbegaafd (SLO, 2016).

Er zijn veel verschillende modellen over meer- en hoogbegaafdheid. Omdat De Ladder vindt dat meerbegaafdheid niet alleen om IQ scores gaat, hebben wij nog twee andere modellen gekozen die het beste bij de visie van onze school past: Het DMTG model (Gagne, 2010) en het Zijnsluit (Kieboom, 2015).

DMTG model

Het eerste model dat De Ladder gebruikt bij meerbegaafdheid is het model van onderzoekprofessor Francoys Gagné. Dit model maakt een duidelijk onderscheid tussen aanleg die iemand heeft vanaf de geboorte en het talent dat mogelijk tot uiting komt. Meerbegaafdheid is volgens Gagné het bezit en gebruik maken van je aanleg en die tot uiting laten komen in een talent. Het model van Gagné heeft verschillende domeinen bij de aanleg: intellectueel, creatief, sociaal, fysiek en motorisch. Deze natuurlijke aanleg, die een duidelijke genetische ondergrond hebben, kunnen worden waargenomen in elke taak. Kinderen worden in de loop van hun opleiding geconfronteerd met de intellectuele vaardigheden die nodig zijn om te leren lezen, een vreemde taal spreken of nieuwe wiskundige begrippen te begrijpen.

Maar ook de creatieve vaardigheden die nodig zijn om veel verschillende soorten problemen op te lossen. Daarnaast geeft dit model aan dat meerbegaafde kinderen ook origineel in hun werk moeten zijn. De sociale vaardigheden gebruiken de kinderen dagelijks in interacties met klasgenoten, docenten en ouders. Het waarnemend vermogen, muzikale potentie of de fysieke capaciteiten hebben bij sport, zijn ook sterk aanwezig volgens Gagné.

Gagné geeft de dynamiek tussen de verschillende factoren aan om die aanleg te laten ontwikkelen tot talenten. De aanleg is genetisch bepaald. De intra-persoonlijke- en omgevingsfactoren bepalen samen hoe de aanleg zich zal ontwikkelen tot talenten soms heeft toeval of de kansen die iemand krijgt hier ook een rol in.

Zijnsluik model van Kieboom

De tweede theorie die op De Ladder ingezet zal gaan worden is het Zijnsluik-model (Kieboom, 2015). Recente literatuur (Bakx, de Boer, van de Brand en van Houtert, 2016) legt niet alleen meer de nadruk op de cognitieve elementen maar ook op de karaktereigenschappen. Dat sluit ook aan op de theorie van Gagné, omdat deze karaktereigenschappen (intra-persoonlijke factoren) volgens Gagné kunnen helpen bij het tot uiting laten komen van een talent.

Kieboom zegt dat meerbegaafde kinderen allemaal individuen zijn met een eigen identiteit en kenmerken. Deze kenmerken kunnen ook bij 'gewone' kinderen voorkomen, maar de aanpak van de omgeving van meerbegaafde kinderen, moet anders zijn dan die bij andere kinderen.

Het 'zijnsluik' bevat vier bijzondere kenmerken:

- **Perfectionisme – faalangst**
Het perfectionisme is sterk verbonden aan meerbegaafdheid. In dit geval wordt met perfectionisme de hoge lat die meerbegaafde leerlingen zichzelf opleggen bedoeld. Deze hoge lat kan leiden tot faalangst en vluchtgedrag. Ze willen bepaalde dingen ineens helemaal niet meer doen of geven voortijdig op.
- **Rechtvaardigheidsgevoel**
Voor meerbegaafde kinderen zijn regels en gemaakte afspraken erg belangrijk. Ook gemaakte beloftes zijn erg belangrijk. Als deze verbroken worden zonder goede reden leidt dat tot veel discussie en gezeur. Beloofd is beloofd!
- **Hoog-sensitiviteit**
Deze gevoeligheid kan op verschillende manieren tot uiting komen, maar leidt vaak tot grote angsten. Meerbegaafde kinderen zijn vaak banger en ongeruster dan andere kinderen. Een hoog-sensitief kind maakt ook snel van een mug een olifant. De zintuigelijke prikkels komen heel fel binnen bij hoogbegaafde kinderen. Dit maakt ze kwetsbaar.
- **Kritische instelling**
Meebegaafde kinderen zijn erg opmerkzaam en plaatsen overal een kritische noot bij. Probleem hierbij is echter dat ze ook erg recht door zee kunnen zijn. De inhoud van wat ze willen vertellen is belangrijker dan de manier waarop. Meerbegaafde kinderen zijn pijnlijk eerlijk. Hier moeten ze leren dat ze niet botweg alles kunnen zeggen en dat het vaak beter is om iets mooier te verpakken dan dat het is.

Definitie meerbegaafdheid De Ladder

Op De Ladder hebben we met elkaar een definitie geformuleerd wat wij verstaan onder meer- en hoogbegaafdheid.

“Meebegaafdheid is een talent die in aanleg aanwezig is, waarin de omgeving en het kind een invloedrijke rol spelen op de talentontwikkeling. Ook belangrijk daarbij zijn kenmerken zoals: perfectionisme, rechtvaardigheidsgevoel, sensitiviteit, kritische instelling, zelf beslissingen nemen en een hoge intelligentie.”

In deze definitie komen de twee gekozen modellen mooi terug. De aanleg die aanwezig is om te ontwikkelen tot een talent (Gagné) en de persoonskenmerken van het Zijnsluik (Kieboom). Vanuit onze visie willen we goed onderwijs geven in een veilige omgeving zodat aanleg gestimuleerd kan

worden tot een talent. Dat de kinderen medeverantwoordelijk zijn voor hun eigen leerproces en ze vertrouwen krijgen om hun eigen keuze te maken.

Binnen de school is het niet mogelijk om bij alle kinderen een intelligentieonderzoek uit te voeren. Het oordeel van ouders, leerkrachten en de schoolresultaten zijn daarom belangrijk bij de keuze of een kind gaat deelnemen aan het programma voor meerbegaafde leerlingen. Vanuit onze theorie is intelligentie ook niet het enige signaal om aan te zien of een kind meerbegaafd is. De aanleg en persoonskenmerken zijn daarbij ook belangrijk. Dit zien ouders en leerkrachten in de dagelijkse praktijk.

De wereld om ons heen bestaat uit mensen van allerlei verschillende niveaus, daarom vinden wij het belangrijk dat leerlingen in hun eigen groep uitgedaagd worden. Vanuit onze visie leren we de kinderen samenwerken en respect hebben voor iedereen. Wij willen passend onderwijs bieden voor alle kinderen. Meerbegaafde leerlingen bieden wij passend onderwijs in de eigen klas, waarbij een apart moment in de week RT-extra aangeboden wordt om deze groep specifiek te begeleiden. De voorwaarden waar meerbegaafde leerlingen aan kunnen voldoen om deel te nemen aan de RT-extra zijn als volgt opgebouwd:

Wij hebben ervoor gekozen om de volgende criteria op te stellen: Bij minimaal 2 van de 4 onderdelen moeten kinderen naar voren komen.

- **Signaleringsstelsel MB:** Sidi
- **Observaties en informatie thuis:** Opvallen tijdens observaties en vanuit informatie oudergesprekken
- **Cognitief:** De Cito moet een I of I+ zijn voor rekenen en begrijpend lezen voor groep 3 t/m 8 en BOSOS ontwikkelingsvoorsprong van een half jaar op cognitief gebied.
- **Sociaal:** Leerlingen moeten uit Kanvas naar voren komen bij de onderdelen onrustig/verstoring gedrag, faalangst, angst, gebrek aan motivatie, ongelukkig somber. Met als achterliggende reden dat dit komt door te weinig uitdaging.

Niet alle kinderen die meerbegaafd zijn laten dit zien door hun schoolresultaten. We hebben dan te maken met onderpresteerders. In het 4^e hoofdstuk wordt beschreven op welke wijze wij als school aan de slag willen gaan met de leerling-profielen van de succesvolle aangepaste leerling, onderduikende leerlingen en de zelfsturende autonome leerling, de risico leerling, dubbel bijzonder leerling en de uitdagende creatieve leerling.

2. Huidige werkwijze en gerealiseerde doelstellingen

2.1 Signaleringsinstrument SIDI

Om te signaleren of een leerling tot onze doelgroep behoort zullen we meerdere handvatten gebruiken.

- Bij de aanmelding op school wordt er gevraagd een intredevragenlijst in te vullen. Hierin staat o.a. de vraag of er meerbegaafdheid in de familie voor komt en of er vermoedens zijn van meerbegaafdheid.
- De Ladder gebruikt in alle groepen het signaleringsinstrument SIDI. Dit zal de leerkracht helpen bij het signaleren van de vermoedelijk meerbegaafde leerlingen. Zie protocol SIDI. Deze signalering vindt elke jaar plaats rond de herfstvakantie.
- Een eerste onderdeel van het signaleringsinstrument SIDI is het invullen van de jaarlijkse signalering. Daaruit komt welke kinderen 'doorgaan' naar het tweede onderdeel.
- Een tweede onderdeel van het signaleringsinstrument SIDI zijn de gesprekken met ouders, waarbij de ouders een vragenlijst invullen met kind kenmerken.
- Een derde onderdeel van het signaleringsinstrument SIDI zijn de vragenlijsten van de leerkracht met leerling kenmerken.
- Een vierde/laatste onderdeel van het signaleringsinstrument SIDI is het invullen van de leerling vragenlijst tijdens de RT extra.
- Sociaal- en emotionele vragenlijsten kunnen ook een signaal geven. Op De Ladder wordt hiervoor Kanvas gebruikt.

Bij een positieve uitslag vanuit het signaleringsinstrument SIDI, zal een leerling in aanmerking komen voor het programma tijdens de RT-extra (plusklas).

2.2 Compacten, verrijken, versnellen in de klas

Compacten

De definitie van compacten is het indikken van de reguliere lesstof. De herhalingsstof en extra oefenstof wordt daarbij weggelaten. Het compacten gebeurt volledig in de klas. Leerlingen behalen op hun eigen niveau doelen via Snappet. Dit geldt voor de vakken spelling, taal en rekenen. De kinderen worden aan het begin van een blok vooraf getoetst worden op de doelen van dat blok. Op basis van het resultaat wordt bepaald aan welke doelen de kinderen werken met de rest van de groep en welke doelen ze compact aangeboden krijgen.

Bij nieuwe onderwerpen of strategie-uitleg wordt er wel van de leerlingen verwacht dat ze meedoen met de groep. Ook blijven we de leerlingen stimuleren om de strategieën te laten zien op papier. Ze werken dan 75% van de lestijd in Snappet aan hun eigen doelen en de overige tijd besteden ze aan verrijking. Meerbegaafde leerlingen uit de groepen 1 en 2 maken bij ontwikkelingsmateriaal alleen moeilijkere opdrachten

Verrijken

De definitie van verrijken is het aanbieden van andere lesstof in de tijd die de leerlingen overhouden door het compacten. Dit kan verdieping zijn op het vakgebied waarvan de compacten zijn gemaakt of het kan verbreding zijn op andere vakgebieden. Verrijken wordt gedaan door middel van aanvullend materiaal die de leerkracht, in samenspraak met de leerling, zelf zoekt. Denk daarbij aan; ontwikkelingsmateriaal rekentijger of topklassers. Ook hebben de leerlingen minstens 1 keer per week een moment aan de instructietafel voor extra uitleg van hun pluswerkboek. Sinds schooljaar 2018-2019 beschikken alle groepen over smartgames als verrijkingsmateriaal dat meerbegaafde leerlingen kunnen gebruiken. In bijlage 1 is de werkwijze van Smartgames opgenomen. In bijlage 2 t/m 5 staat de inhoud van de smartgames voor de groepen 1 t/m 8 beschreven. In bijlage 6 is het registratieformulier van de smartgames opgenomen.

Versnellen

De definitie van versnellen is het versnellen van de leerstof. Dit kan op verschillende wijze; zowel in het eigen leerjaar door op een eigen leerlijn te werken waarbij versneld door de lesstof heengegaan wordt. Daarnaast kan versnellen ook betekenen dat leerlingen een jaar overslaan. Onze voorkeur is om leerlingen binnen de eigen groep te laten versnellen indien nodig. De totale ontwikkeling van het kind staat daarbij centraal. De voorkeur gaat uit naar compacten, verdiepen en verbreden in de eigen groep en versnellen binnen de eigen groep.

2.4. Aanbod in de RT-extra

Als leerlingen vanuit het signaleringsinstrument SIDI naar voren komen als leerlingen die meerbegaafd zijn en naast het compacten of verrijken extra aanbod nodig hebben, zullen deze leerlingen in de RT-extra groep terecht komen (plusklas). Meerbegaafde kinderen leren sneller dan gemiddeld. Daarom krijgen zij binnen de RT extra gemiddeld drie dagen per week de reguliere leerstof aangeboden. De overige dagen besteden zij aan een verrijkt lesprogramma voor rekenen, taal en lezen zoals strategische denkspellen met smartgames, debat en filosofie. Binnen de RT extra wordt er o.a. gewerkt volgens de taxonomie van Bloom. Er zal specifiek aandacht zijn voor de bovenste drie lagen van de taxonomie. De hogere denkvaardigheden zijn voor meerbegaafde kinderen uitermate geschikt om mee aan de slag te gaan. De kinderen mogen een onderzoeksvraag bedenken die past binnen het thema van projectonderwijs. Daarna zal de RT-extra leerkracht met de leerlingen meedenken en stimuleren ze te laten analyseren, evalueren en creëren. Daarnaast zijn er extra sociale lessen met betrekking op de growth en fixed mindset. Het leren leren is de basis van het onderwijs. Onze RT extra leerkrachten zijn opgeleid tot specialist meerbegaafdheid. De leerkrachten zijn specifiek geselecteerd op hun pedagogische vaardigheden, hebben specifieke expertise en een opleiding gericht op HB.

Het onderwijsarrangement vindt grotendeels in de klas plaats. Hier zal de verrijking op de vakgebieden worden aangeboden. Daarnaast begeleidt de specialist meerbegaafdheid de leerlingen uit de groepen 4 t/m 8 1 dag per week buiten de klas RT extra krijgen, waarbij een deel onder begeleiding van de specialist meerbegaafdheid en een deel zelfstandig. De visie is dat de kinderen geen aparte groep zijn en we willen ze onderdeel laten zijn van de maatschappij waar ook

verschillende niveaus zijn. Om wel passend onderwijs te bieden zullen bepaalde aspecten als de Taxonomie van Bloom, het leren leren en filosoferen wel aangeboden worden buiten de klas.

2.5 Materialen en methodes

In de onderstaande tabel staat een overzicht van de materialen die op dit moment aanwezig zijn.

Aanwezig materiaal	Leerjaar
Rekentijgers	4 t/m 8
Snappet rekenen, spelling	4 t/m 8
Taalactief taalboek extra	4 t/m 8
Topklassers	4 t/m 8
Opdrachten volgens Taxonomie van Bloom	1 t/m 8
Coöperatieve spellen	1 t/m 8
Mappen: slimme kleuters en Pienter	1 t/m 2
Filosofer boek en filosoferkaartjes	1 t/m 3
Smartgames groep (zie overzicht smartgames)	1 t/m 8
Prentenboeken fixed growth mindset / onderzoekend leren	1 t/m 3
Map onderzoekend leren/onderzoekskaarten	1 t/m 3
Plusprojecten kleuteruniversiteit	1 t/m 3

2.6 Professionaliteit leerkrachten

In de twee voorgaande schooljaren heeft het team van De Ladder training gekregen van een externe specialist hoogbegaafdheid; Lonneke Sneijder. De leerkrachten zijn geschoold door haar in de verschillende theorieën en modellen die er bestaan rondom hoogbegaafdheid. Tevens zijn de 6 types begaafde kinderen besproken, is de doelgroep bepaald en een inventarisatie gemaakt van het startpunt van het team. In een tweede dag met het team, heeft Lonneke Sneijder een nulmeting gedaan in iedere groep door een les bij alle leerkrachten bij te wonen op welke wijze er met compacten en verrijken gewerkt wordt. Met iedere leerkracht afzonderlijk is de lesobservatie besproken. In een 3^e studiedag met het team is uitleg gegeven over op welke wijze het niveau bepaald kan worden, een goede instructie aan meerbegaafde leerlingen gegeven kan worden, op welke wijze de lesstof gecompact zou moeten worden en wat voor materiaal ingezet moet worden. De 4^e, 5^e en 6^e bijeenkomst heeft deze externe specialist de werkgroep meerbegaafdheid begeleid bij het opstellen van een beleidsplan meerbegaafdheid en het uitzoeken van een signaleringsinstrument.

Vanaf schooljaar 2018-2019 is er geen externe begeleiding meer ingehuurd om het beleid door te ontwikkelen, maar scholen de specialisten meerbegaafdheid OB en BB het team door maandelijks een teambijeenkomst te houden over op welke wijze het signaleringsinstrument SIDI ingezet moet worden, ouders betrokken moeten worden en in de klas met compacten en verrijken gewerkt wordt.

2.7 Gerealiseerde doelstellingen

De Ladder is de afgelopen jaren bezig geweest met het ontwikkelen van beleid voor meerbegaafde leerlingen.

Gerealiseerde doelstellingen
2016-2017
Alle leerkrachten uit het team van De Ladder krijgen scholing over de aanpak van meerbegaafdheid. Daarnaast individuele scholing voor de twee specialisten meerbegaafdheid.
1. De slimme kleuter. 2. Specialist meerbegaafdheid.
Nulmeting leerkracht vaardigheden meerbegaafdheid
Oprichting werkgroep meerbegaafdheid
2017-2018
De kinderen besteden 25% van de lestijd aan het aparte verrijkende lesprogramma voor meerbegaafde.
De kinderen werken aan opdrachten met de hogere denkniveaus uit de taxonomie van Bloom: analyseren, evalueren en creëren.
Ontwikkelen van beleid door werkgroep meerbegaafdheid in samenspraak met het team
Oriëntatie signaleringsinstrumenten; na onderzoek aanschaffen signaleringsinstrument
Ontwikkeling map voor onderbouw met informatie en ideeën voor meerbegaafde leerlingen in de klas.
2018-2019
De kinderen leren leren: plannen, taakgerichtheid, werkgeheugen en strategieën bedenken en samenwerken.
Implementatie in gebruik signaleringsinstrument SIDI bij alle leerkrachten tijdens scholingsmomenten team
Aanschaf smartgames voor in de klas, ontwerpen werkwijze smartgames, ontwerpen afvinklijsten smartgames

3. Doelstellingen en resultaatverwachting

3.1 Doelstellingen subsidie ZOUT voorbereidingsfase

Om het beleid door te ontwikkelen de komende jaren en de leerlingen van alle groepen passend onderwijs te kunnen bieden, is het noodzakelijk om het beleid meerbegaafdheid verder uit te breiden. De doelstellingen staan in onderstaande tabel beschreven.

Doelstelling	Toelichting	Tijdpad	Meetbaar
Vroegtijdige signalering	Aanpassen intrede vragenlijst voor kinderen van 3 jaar en 10 maanden voordat ze naar school komen.	1-9-2019 tot 1-2-2020	Intrede vragenlijst
Programma aanbod MB leerlingen groep 1 t/m 4	De specialisten ontwikkelen een doorgaande lijn met verrijkingsmateriaal dat leerkrachten in hun eigen klas kunnen aanbieden en tijdens RTextra. Vb Denksleutels	1-9-2019 tot 1-1-2020	Programma aanbod op papier
Protocol aan laten sluiten werkwijze IB	Het lesaanbod van MB van zowel 1 t/m 4 als 5 t/m 8	1-9-2019 tot 1-2-2020	Handelingsplannen voor MB opgenomen in iedere klas in Parnassys
Samenwerking met andere scholen zoeken halen en brengen informatie	Om een beeld te krijgen hoe andere scholen in de regio het programma voor MB leerlingen oppakken wordt samenwerking gezocht met 2 scholen binnen het samenwerkingsverband: De Merschenberg in Maarsbergen en Coolsma Instituut in Zeist. Brengen: smartgames, rubrics Halten: werkwijze andere scholen.	1-9-2019 tot 1-2-2020	Verslag werkbezoek
Samenwerking ouders	Signaleringsinstrument SIDI vragenlijsten ouders inzetten	1-9-2019	Sidi klassenoverzichten

Opstellen rapportage vaardigheden rubrics	Opstellen vaardigheden in rapportage	1-9-2019 tot 1-2-2020	Instrument met rubrics
---	--------------------------------------	-----------------------	------------------------

Toelichting doelstelling samenwerking

Om een goed MB programma te kunnen ontwikkelen, is uitwisseling tussen scholen binnen het samenwerkingsverband onderling van belang.

Wat kan De Ladder brengen bij scholen binnen samenwerkingsverband:

- compacten, verrijken en de smartgames binnen eigen klassensituatie.
- RT-extra voor groep 1 t/m 4 en de RT-extra voor groepen 5 t/m 8 buiten de klas.
- signaleringsinstrument SIDI groep 1 t/m 8
- Vroegtijdige signalering intrede vragenlijst voor 4^e jaar.
- Rubrics 21^e eeuwse vaardigheden 1 t/m 8 0 meting en 1^e meting vanaf 1-1-2021
- Vergelijking 0 meting en 1^e meting Kanvas sociaal-emotionele problemen vanaf 1-1-2021

Wat wil De Ladder halen bij scholen binnen het samenwerkingsverband:

- Werkwijze in de klas
- Werkwijze buiten de klas in 'plusklassen'
- Overzicht materialen

3.2 Nulmeting

De 0-meting vindt plaats in februari 2020 als het programma ontwikkeld is. Dit vindt plaats door middel van:

1. overzicht uitstroom leerlingen richting HB onderwijs in regio i.p.v. eigen dorp.
2. Kanvas overzicht sociaal-emotionele ontwikkeling
3. LOV overzicht prestaties MB leerlingen
4. 1^e overzicht vaardigheden rubrics leerlingen 1 t/m 8.

3.3 Resultaatverwachting

Op het moment dat alle doelstellingen (grotendeels) worden behaald, is de verwachting dat die veel op kan leveren voor de leerlingen in het kader van passend onderwijs.

Resultaat	Toelichting	Meetbaar	Tijdpad
Geen uitstroom naar scholen buiten woonplaats met HB programma	Als programma op onze school draait voor MB leerlingen, is het niet meer nodig naar een school buiten woonplaats te gaan met apart HB programma.	Cijfers uitstroom richting andere plaats komen op 0.	Vanaf 1-1-2021
Minder sociaal-emotionele problemen bij MB kinderen	MB kinderen kunnen onrustig/ verstorend gedrag vertonen, faalangst of agressie. Met goed onderwijsaanbod kan dit afnemen.	Kanvas vragenlijsten in groen	Vanaf 1-1-2021
MB kinderen presteren op niveau dat van hen verwacht kan worden in I of I+ scores.	Een van de doelen van het programma is om onderpresteerder eruit te halen.	LOVS gegevens van MB leerlingen naar verwachting niveau op I / I+	Vanaf 1-1-2021
MB kinderen maken een groei door in vaardigheden waarin ze ontwikkelen	Naast cognitieve en sociale vaardigheden, is het van belang dat MB kinderen zich ontwikkelen op het gebied van diverse 21 ^e eeuwse vaardigheden en daar inzicht in krijgen.	Rubrics 2 ^e overzicht 21 ^e eeuwse vaardigheden.	Vanaf 1-1-2021

4. Financiën

Om het onderwijs zo te organiseren dat er tegemoetgekomen wordt aan de meerbegaafde leerlingen, is het van belang om hier op drie manier in te investeren: deskundigheid leerkrachten, formatie voor begeleiding meerbegaafde leerlingen en materiaal.

Het is van belang de verantwoordelijkheid over de meerbegaafde leerlingen niet alleen bij een werkgroep of de specialisten neer te leggen. De Ladder hecht er grote waarde aan om alle leerkrachten hierin te blijven scholen. De kosten voor de externe scholing is inmiddels afgerond en heeft De Ladder zelf bekostigd. Tevens heeft De Ladder de huidige scholing door de twee specialisten opgenomen in het taakbeleid. Hier zijn geen kosten aan verbonden.

Om de meerbegaafde leerlingen ook buiten de klas te begeleiden is het van belang om zowel formatie te geven in de RT-extra groep voor groep 1 t/m 3 en groep 4 t/m 8. De Ladder zal de formatie voor groep 4 t/m 8 opgenomen in de begroting zodat deze groep structureel RT-extra krijgt buiten de klas. Aan het samenwerkingsverband wordt gevraagd de kosten voor RT-extra te bekostigen.

Goed materiaal is van belang om mee te werken zowel in- als buiten de klassen. In dit schooljaar zijn er diverse materialen aangeschaft door De Ladder. Zo zijn er in alle klassen bakken gekomen met diverse smartgames, wat opgenomen is in de bijlage. Om ook voldoende materiaal te kunnen bieden buiten de klas bij de RT-extra wordt aan het samenwerkingsverband gevraagd de kosten voor de pittige plustorens te bekostigen.

In onderstaande tabel is de berekening opgenomen van het kostenplaatje.

	Beschrijving	Kosten swv ZOUT	Kosten bestuur
Deskundigheidsbevordering			
1	Teamscholing meerbegaafdheid extern; Lonneke Sneijder 2016-2017 en 2017-2018		€ 5.166
	Teamscholing door specialisten meerbegaafdheid. Vanuit formatie in taakbeleid		€0,-
Formatie begeleiding meerbegaafde leerlingen			
2.	Formatie specialist meerbegaafdheid RT-extra groep 1 t/m 3 voor 0,2 fte (jaarlijkse kosten)	€ 13.600	
	Formatie specialist meerbegaafdheid RT-extra groep 4 t/m 8 voor 0,2 ft (jaarlijkse kosten)		€ 13.600
	Formatie specialist meerbegaafdheid 0,1 door ontwikkelen beleid	€ 6.800	
Materiaal			
3.	Materiaal smartgames en verrijkingsmateriaal rekenaars, topklassers etc. Pittige plustorens komt daar later bovenop		€ 1670
	Teamscholing door specialisten meerbegaafdheid. Vanuit formatie in taakbeleid		€0,-
	Totaal	€ 20.400	€ 20.400